

Siyasi İstikrar İndeksi (Sii) Saygıdeğer Kullanıcılarımıza

Tıkanık Ukrayna Buğdayına Türk Sondası

Küre en büyük ilk beş buğday ihracatçısından biri Ukrayna idi. Rusya, ABD, Avustralya, Kanada ardından Ukrayna, yıllık yaklaşık 20 milyon tonluk 4,7 milyar USD'lik buğday ihracatıyla birçok ülkenin tahıl ambarıydı. Rusya-Ukrayna savaşı başta Orta Doğu birçok ülkeyi zorda bıraktı. Ne Ukrayna bu gelirden mahrum kalmalı ne de Rusya, yüzlerce milyonluk geniş kitlelerin açlıkla muhatap edilmesinden kaynaklanan hasımlığı taşıyabilirdi. Ortak çözümü bulan, Türkiye oldu.

Rusya işgali altındayken dahi Ukrayna buğdayının AB ile demiryolu bağlantısı kullanılarak ihracı mümkündü. AB ülke bazısı Ukrayna'ya silah desteğini bahse bağlamak istedi. Bunun ötesinde AB ülkeleri, demiryolu hatlarını Ukrayna buğdayı için tahsiste bütünleşemedi, pek istekli de görünmedi. Aşağıda nedeni izah edilecektir. Mısır, Polonya üstünden Ukrayna buğdayı ithal etmek istedi, başarısız oldu. Ukrayna buğdayı ayrıca ağırlıklı Odesa limanındaydı.

Rusya, Ukrayna, Türkiye mutabakatıyla Odesa limanı Türk Deniz Kuvvetleri'nce Ukrayna'nın döşediği mayınlardan temizlenecek ki bu mayınların kopma sair riski de elden gözden geçirilmiş olacak. Bu örtük olarak demektir ki Odesa limanına Rus donanması girmeyecek. Türk Devletinde ve Türk Deniz Kuvvetleri'ndeki bahse dair simetrik bilginin altını çizelim. Temizlenen limandan çıkan tahıl yüklü gemiler (sadece tahıl ihracı söz konusudur) Karadeniz'de tarafsız suların Boğaza dek Rus donanmasıyla korunacak.

Odesa limanının, genel olarak Ukrayna deniz bağlantısının kopmaması, daha önceki raporlamalarda izah ettik, Türkiye için stratejik kayıtlılık. Rusya Odesa limanını işgal ederse, Türk Devleti ve Deniz Kuvvetleri'nin Rusya'ya tutum ve pratiği kati olarak değişecektir. Buğday meselesinde işbirliği ve barındırdığı

uzantılar, Türk-Rus jeo-politiğinde pozitif zemindedir. Buğday Ukrayna'ca ihraç edilecek, geliri Ukrayna'da kalacak, Türkiye bu yolla Ukrayna buğdayını, ihracatını korumuş ve kollamış olacaktır. Bilhassa Batı medyasında yer bulan "Rusya'nın Ukrayna buğdayını çaldığı / çalacağı" iddiaları da izale edilmiş olacaktır.

Rusya-Ukrayna-Türkiye'nin bahiste işbirliği, ayrıca, başta ABD ve İngiltere'nin Karadeniz'e girmek için "fırsat penceresi açtirtma" gayretlerini akamete uğraticıdır. İngiliz ve bazı Avrupa ülke dışişleri bakanları, Odesa'da buğdayın Karadeniz'den naklinde donanmalarını devreye almak istemiş, demiryollarını açmama nedenlerinden biri buydu. Türkiye'nin Karadeniz'i kapalı tutması, malumdur. Yerinden sökülen ve Boğazlara dek sürüklenen mayınlar meselesindeki gibi buğday da tıkanıklık, ABD-İngiltere'yi Karadeniz'e girmek için bahane üretiriciydi. Mayından sonra buğdayda da Türkiye, Karadeniz'i jeo-politik çekişme güzergâhı olmaktan uzak tutmuştur.

Türkiye ayrıca milyonlarca hacimde kitlelerin Orta Doğuda açlıkla muhatap edilmemeleri, yönetimlerinin ağır baskıdan çıkmaları bakımından çözüm üreticiydi. Umarız ki Türkiye'nin bu insanî performans ve desteği, ilgili devletlerce unutulmaz. Türkiye yaklaşık kendi tüketimi kadar buğdayı (20-22 milyon ton) küresel pazarlara eriştirecek, güney/kenar kuşakta ağır iklim olumsuzlukları devrede, amonyum nitrat sıkıntısı, gübre atılamaması, rekor düşüşleri ortamında ederi ortadadır.

Saygılarımızla,

S Bilişim Danışmanlık

"Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarımızın doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadeler aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmalarını için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazarlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar." Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayınlanamaz.